dodatočnej lehote;

e) **preprava**: vyplývajúce zo škody voči tretej osobe v súvislosti so **škodou na zdraví** alebo **vecnou škodou** vyplývajúcou z akéhokoľvek **stavu znečistenia** spôsobeného produktmi alebo odpadom **poisteného** počas prepravy;

f) **prerušenie prevádzky:** vyplývajúce z **prerušenia prevádzky** poisteného priamo vyplývajúceho zo **stavu znečistenia**;

g) **zmluvná zodpovednosť**: prevzatá na základe akejkoľvek zmluvy alebo dohody nad rámec zákonnej zodpovednosti;

h) **zamestnanci**: týkajúce sa **škody na zdraví**, ktorú utrpel **zamestnanec** v dôsledku a počas trvania zamestnania u **poisteného**;

i) **vlastný alebo prevzatý majetok**: týkajúce sa straty, poškodenia, nemožnosti užívania alebo zníženia hodnoty majetku vo vlastníctve, užívaní alebo inej priamej držbe **poisteného**, akéhokoľvek jeho **zamestnanca** alebo zástupcu **poisteného** a týkajúce sa prenajatých nehnuteľností, prenajatých vecí a vecí, ktoré poistený prevzal za účelom spracovania, opravy, úpravy, predaja, úschovy, uskladnenia alebo poskytnutia odbornej pomoci. Pokiaľ je to v **zmluve** výslovne dojednané / pripoistené, poistenie sa odchýľne od výluky uvedenej v predchádzajúcej vete vzťahuje na:

   ia) zodpovednosť za poškodený priestor (škody spôsobené na prenajatých nehnuteľnostiach) prenajatý **poistenému** na dobu prevádzkovania **poistenej činnosti / poistených činností** do výšky sublimitu dojednaného v **zmluve** a/ alebo

   ib) zodpovednosť za škodu na cudzích veciach prenajatých, požičaných, užívaných (okrem motorových vozidiel) **poisteným** do výšky sublimitu dojednaného v **zmluve**;

j) **pokuty (vrátane zmluvných) a obdobné platby**: spočívajúce v pokutách a sankciách obdobnej povahy, zmluvných pokutách, úrokoch z omeškania, náhrade škody stanovenej v represívnej alebo zvýšenej (exemplárnej) výmere;

k) **lietadlá/plavidlá/vozidlá**: vyplývajúce z vlastníctva, držby, kontroly alebo užívania

   ka) akéhokoľvek letecko-kozmického zariadenia alebo lietadla či plavidla alebo súvisiace s ich nakladaním a vykladaním,

   kb) akéhokoľvek mechanicky poháňaného vozidla alebo k nemu pripojeného prívesu

   poisteným alebo osobou, ktorej konanie sa pričíta **poistenému**, a to mimo hraníc **miesta poistenia** (alebo v prípade, keď je v zmluve dojednané krytie podľa článku II ods. 5, mimo hraníc miest, kde je prevádzkovaná **poistená činnosť / poistené činnosti**), alebo týmito prostriedkami spôsobené;

l) **poisteným** alebo osobou, ktorej konanie sa pričíta **poistenému**, spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov, pokiaľ sa na ňu vzťahuje povinné zmluvné poistenie motorového vozidla;

m) **vojna**: vyvolané priamo či nepriamo vojnou, inváziou, cudzím nepriateľským aktom (či už bola vyhlásená vojna alebo nie), občianskou vojnou, vzburou, revolúciou, povstaním alebo ozbrojenými silami alebo uzurpovaním moci po začiatku poistnej doby, alebo vznikajúce v dôsledku týchto udalostí;

n) **azbest**: vyplývajúce z azbestu alebo látok obsahujúcich azbest;

o) **prirodzene sa vyskytujúce látky**: vyplývajúce z prítomnosti alebo požadovaného odstránenia prirodzene sa vyskytujúcich látok, s výnimkou situácií, keď sa takéto látky vyskytujú v **mieste poistenia** v koncentráciách presahujúcich ich prirodnú koncentráciu;

p) **známy stav**: vyplývajúce z akéhokoľvek **stavu znečistenia v mieste poistenia**, nad ním alebo pod ním, ktorý existoval a bol známy **zodpovednému pracovníkovi** pred začatím poistnej doby, ibaže je uvedený v **zmluve** v oddiele „Poistený známy stav";

q) **doložka obmedzujúca poistenie známeho stavu**: pokiaľ je tak uvedené v **zmluve**, poistenie nekryje uložené **náklady na nápravu** ani vo vzťahu k tým stavom znečistenia, ktoré sú uvedené v oddiele „Poistený známy stav";

r) **interné výdavky**: spočívajúce vo výdavkoch vynaložených **poisteným** za výkony / služby vykonané / poskytnuté **zamestnancami poisteného**;

s) **úmyselné neplnenie**: vyplývajúce zo zámerného nerešpektovania, resp. úmyselného alebo svojvoľného nedodržania akéhokoľvek zákona, nariadenia, správnej sťažnosti, oznámenia o porušení, vyrozumenia, pokynov akéhokoľvek **príslušného orgánu** alebo vykonateľného súdneho alebo správneho rozhodnutia **poisteným** alebo **zodpovedným pracovníkom**;

t) **terorizmus**: spôsobené alebo vyplývajúce

   ta) z teroristického činu alebo

   tb) zo **stavu znečistenia, škody na zdraví** alebo **vecnej škody** akejkoľvek povahy spôsobených priamo či nepriamo akýmkoľvek úkonom vykonaným pri kontrole, prevencii alebo likvidácii akéhokoľvek teroristického činu alebo týkajúcich sa akéhokoľvek teroristického činu alebo vyplývajúcich z takéhoto činu alebo v súvislosti s ním.

   Pre účely tejto výluky znamená „teroristický čin" konanie, predovšetkým použitie sily alebo násilia alebo hrozby použitia sily či násilia zo strany akejkoľvek osoby alebo skupiny / skupín osôb, konajúcich samostatne alebo v mene akejkoľvek organizácie / organizácií či vlády / vlád alebo v spojení s takouto organizáciou / organizáciami či vládou / vládami, vykonané z politických, náboženských, ideologických alebo podobných dôvodov, vrátane zámeru ovplyvniť verejnú moc alebo vystaviť verejnosť či jej časť strachu; pokiaľ **poistiteľ** tvrdí, že z dôvodu uplatnenia tejto výluky nie je akákoľvek škoda krytá poistením podľa tejto **zmluvy**, bremeno dokazovania opaku nesie **poistený**;

u) **retroaktívny dátum**: vyplývajúce zo **stavu znečistenia**, ktorý po prvýkrát začne pred „retroaktívnym dátumom" uvedeným v **zmluve** (ak je uvedený);

v) **doložka o vyšetrovaní na mieste**: pokiaľ je tak stanovené v **zmluve**, vyplývajúce zo **stavu znečistenia** zisteného počas vyšetrovania na mieste, odberu vzoriek pôdy alebo podzemnej vody alebo počas súvisiacich činností, pokiaľ sú vykonané **poisteným** z akéhokoľvek **stavu znečistenia** zisteného v priebehu vykonávania technického zhodnotenia alebo prác na výmene alebo oprave v **mieste poistenia**;

w) **zodpovednosť z výkonu povolania**: v zmysle krytia podľa článku II ods. 5, pokiaľ je v **zmluve** dojednané, vyplývajúce z toho, že poistený poskytuje alebo neposkytne odborné služby, predovšetkým odporúčania, posudky a stratégie pre architektonické, poradenské, projekčné a inžinierske práce, napríklad výkresy, projekty, mapy, protokoly, prieskumy, zmeny projektov, špecifikácie projektov, posudzovanie, výber možnosti nápravy, údržba staveniska, výber vybavenia a súvisiace stavebné služby, služby v oblasti riadenia, dozoru alebo kontrolnej či inžinierskej služby, alebo sa k vyššie uvedenému akokoľvek vzťahujúce;

x) **úmyselné spôsobenie**: pre vylúčenie pochybností sa uvádza, že akákoľvek škodová udalosť zámerne spôsobená konaním **poistníka, poisteného** alebo **oprávnenej osoby**, alebo z podnetu kohokoľvek z nich akoukoľvek inou osobou, nie je poistnou udalosťou v dôsledku chýbajúceho prvku náhodnosti;

y) zo stiahnutia výrobku z trhu (recall);

z) spôsobené geneticky modifikovanými zmenami organizmu alebo geneticky modifikovanými organizmami, prenosom vírusu HIV;

aa) spôsobené magnetickými alebo elektromagnetickými poliami a ich radiáciou;

bb) spôsobené kremikom, MTBE (metyltercbutyl éter), plesňou / toxickou plesňou a akýmkoľvek druhom húb;

cc) z realizácie demolačných alebo búracích prác, nakladania s výbušninami;

dd) z vlastníctva a prevádzky baní a lomov alebo fažbou, resp. tunelovania a akýchkoľvek iných podzemných prác nebo podzemného prieskumu;

ee) z výroby, vŕtania alebo rafinovania prírodného plynu a/alebo surovej nafty,

ff) z environmentálnej škody, ktorá vznikla v mieste prevádzky poisteného v dôsledku odpadových vôd / kanalizácie poisteného

gg) z vadného výrobku, vadne vykonanej práce

2. Poistenie sa nevzťahuje na prípady vzniku environmentálnej škody v zmysle § 2 zák. č. 359/2007 Z.z. alebo škodou na životnom prostredí, ktorej pričinou boli viacnásobné udalosti majúce rovnaké účinky (ako napr. priesaky, dlhodobý únik v drobných množstvách, vyparovanie) a ktoré by nevznikli ako výsledok jednej individuálnej udalosti tohto druhu.

ČLÁNOK V
Začiatok, zmeny, poistná doba a zánik poistenia

1. Poistná doba, t.j. časový úsek od začiatku do konca trvania poistenia, je určená v **zmluve**. Časť poistnej doby, za ktorú sa platí poistné, je poistné obdobie. Poistným obdobím je jeden rok, za ktorý sa považuje 365, resp. 366 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní.
2. Poistenie sa dojednáva na dobu neurčitú, pokiaľ nie je v **zmluve** uvedené inak.
3. Všeobecná úprava zániku poistenia je uvedená v **Občianskom zákonníku**.
4. V prípade, že dôjde k podstatnej zmene ovplyvňujúcej právne postavenie **poisteného** alebo **poistníka** alebo jeho podnikania, je **poistiteľ** oprávnený ukončiť poistenie výpoveďou podanou do jedného mesiaca od okamihu, odkedy obdrží príslušné oznámenie **poisteného** alebo **poistníka**. V prípade oznámenia vopred je ukončenie účinné, akonáhle nastanú právne účinky zmeny. V prípade oznámenia následného je výpovedná lehota jeden mesiac a počíta sa od doručenia výpovede **poistiteľa poistníkovi**. V prípade neoznámenia (alebo neskorého oznámenia) je **poistiteľ** oprávnený ukončiť **zmluvu** do šiestich mesiacov od okamihu, keď sa dozvie o zmene, a to s osemdňovou výpovednou lehotou počítanou odo dňa doručenia výpovede **poistiteľa poistníkovi**.
5. V prípade vzniku poistnej udalosti je **poistiteľ** oprávnený **zmluvu** vypovedať odo dňa poskytnutia poistného plnenia. Výpovedná lehota je 30 dní a začína plynúť odo dňa doručenia výpovede **poistenému**, resp. **poistníkovi** na poslednú známu korešpondenčnú adresu.

ČLÁNOK VI
Územná platnosť poistenia

Poistenie sa týka poistných udalostí, ktoré boli spôsobené a pri ktorých aj škoda vznikla na území Slovenskej republiky, pokiaľ sa v **zmluve** nedohodlo inak.

ČLÁNOK VII
Poistné

1. Ten, kto uzatvoril s **poistiteľom zmluvu**, je povinný oznámiť každú zmenu v podkladoch, ktoré boli rozhodujúce pre výpočet poistného.
2. Výška poistného je uvedená v **zmluve**. Poistné je bežné. **Zmluva** môže stanoviť, bežné poistné je splatné v splátkach alebo zálohovo.
3. V prípade, že poistenie zanikne k inému okamihu než k okamihu uplynutia poistnej doby, **poistiteľ** má nárok na pomernú časť (vypočítanú s presnosťou na dni) poistného zodpovedajúceho pomeru medzi skutočnou dobou trvania poistenia a pôvodne predpokladaným trvaním poistnej doby. **Poistiteľ** však má právo na poistné za celú poistnú dobu v prípade, že poistenie zanikne priamo v dôsledku poistnej udalosti (§ 803 ods. 3 zákona).
4. V prípade, že je poistenie ukončené výpoveďou zo strany **poistníka** do 2 mesiacov od uzavretia **zmluvy**, pokiaľ bola taká možnosť ukončenia **zmluvy** v **zmluve** dohodnutá (§ 800 ods. 2 zákona), **poistiteľ** je oprávnený ponechať si navyše k pomernej časti poistného aj sumu potrebnú na pokrytie všetkých vzniknutých externých nákladov a interných nákladov kalkulovaných v primeranej výške, ktoré boli vynaložené v súvislosti s uzavretím **zmluvy**.

ČLÁNOK VIII
Povinnosti poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je **poistený**, resp. **poistník** povinný:

   a) riadne vyvinúť maximálne úsilie za účelom zabezpečenia toho, aby nedošlo k poistnej udalosti, aby nedošlo k zvýšeniu poistného rizika, a aby nepriaznivé dôsledky vyplývajúce alebo potenciálne vyplývajúce z poistnej udalosti boli v maximálnej možnej miere znížené, predovšetkým nápravou akejkoľvek vady alebo nebezpečenstva pri jej zistení a vykonaním takých dodatočných preventívnych opatrení, aké môžu okolnosti vyžadovať; ak poškodený uplatnil voči **poistenému** právo na náhradu škody vyjadrí sa k požadovanej náhrade, jej výške a v prípade potreby vyhotoviť o vzniku, pričinách a rozsahu **škodovej udalosti** zápisnicu;

   b) neporušiť povinnosti stanovené právnymi predpismi akéhokoľvek druhu, normami ďalšími štandardmi, ako sú všeobecne prijímané / akceptované kódexy, a akýmikoľvek požiadavkami či odporúčaniami úradov, ktorých cieľom je zabrániť vzniku poistnej udalosti alebo znížiť škodu z nej vyplývajúcu, ako predovšetkým napríklad predpisy práva životného prostredia alebo predpisy týkajúce sa ochrany osôb a majetku;

   c) zamedziť v maximálnom rozsahu, ktorý je možné primerane požadovať, porušenie predpisov uvedených v písm. b) svojimi **zamestnancami** alebo akoukoľvek osobou, ktorej konanie by mohlo byť považované za konanie v mene **poisteného** a starostlivo si vyberať svojich **zamestnancov**, subdodávateľov alebo akékoľvek iné osoby konajúce v jeho mene;

   d) oznámiť **poistiteľovi** bez zbytočného odkladu všetky zmeny v okolnostiach, ktoré by mohli mať dopad na **poistné riziko** alebo na závažnosť následkov poistnej udalosti, predovšetkým všetky zmeny v skutočnostiach oznámených **poistiteľovi** pri uzatváraní alebo zmenách **zmluvy**;

   e) dodržiavať všetky odporúčania a požiadavky **poistiteľa**;

   f) umožniť **poistiteľovi** a jeho zástupcom prístup na **miesto poistenia** za účelom jeho prehliadky (pre vylúčenie pochybností sa uvádza, že vykonanie takéto prehliadky nie je povinnosťou **poistiteľa**, a akékoľvek ním vykonané zistenia nebudú považované za dôkaz, že príslušné **miesto poistenia** je bezpečné